

PÄÄKAUPUNKISEUDUN OPISKELIJAKUNTIEN KAUPUNKIPOLIITTINEN OHJELMA

ASK
Arcada studerandekår

HELGA

HUMAKO
Humanistisen ammattikorkeakoulun
opiskelijakunta

Laureamko.

METKA
Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelijakunta

O'Diako

Esipuhe

Hyvä lukija,

Olet saanut käsiisi pääkaupunkiseudun opiskelijakuntien kaupunkipoliittisen ohjelman. Tämä ohjelma on tarkoitettu työkaluksi opiskelijavaikuttajille sekä kertomaan tulevan vaalikauden ajan kuinka opiskelijoiden mielestä pääkaupunkiseutua tulisi kehittää.

Tätä ohjelmaa on ollut kokoamassa ASKin, Helgan, Laureamkon, METKAN, O'Diakon ja HUMAKOn opiskelijakuntien toimijat vuoden 2017 ajan. Opiskelijakunnat ovat tehneet jo vuosien ajan yhteistä kaupunkipoliittista ja edunvalvonnalista vaikuttamista, mutta ovat erityisesti vuoden 2017 ajan tiivistäneet yhteistyötä OPKU6-palvelumuotoiluprojektin myötä.

Ohjelman tekoa varten nimettiin vuoden 2017 keväällä työryhmä, johon valittiin edustajat jokaisesta opiskelijakunnasta. Pääkaupunkiseudun opiskelijakuntien kaupunkipoliittisen ohjelman työryhmässä ovat olleet:

Puheenjohtaja
Maria Jokinen, METKA

Varapuheenjohtaja
Saana Simonen, Laureamko

Annika Eskman ja Roni Huttunen, ASK
Aleksi Säteri, Andrey Veremenko, Jani Mäntysaari ja Sini Heino, Helga
Gurmann Saini ja Theo Tyrväinen, HUMAKO
Jari Nuutinen ja Juha Rautiainen, Laureamko
Aleksi Nenonen, Matti Tujula ja Outi Häkkinen, METKA,
Hannele Kirveskoski ja Iiris Hynönen, O'Diako

Työryhmän tehtävä oli tuottaa vuoden 2017 aikana kaupunkipoliittinen ohjelma, jonka mukana olleiden opiskelijakuntien edustajistot hyväksyvät vuoden loppuun mennessä. Visiomme oli saada aikaan napakka ja hyvä työkalu niin päättäjille kuin opiskelijavaikuttajille.

Työryhmä jakoi aihealueet jo hyvin varhaisessa vaiheessa kolmeen aihealueeseen. Nämä ovat asuminen ja kaavoitus, palvelut sekä liikenne. Ohjelman työstössä mukana olleiden opiskelijakuntien asiantuntijoiden lisäksi kommentteja ja kehitysehdotuksia otettiin vastaan niin opiskelijakuntien hallituksilta, edustajistoilta sekä opiskelijoilta. Ohjelma hyväksyttiin opiskelijakuntien edustajistoissa vuoden 2017 syksyllä.

Kuin myös muussakin yhteistyössä pääkaupunkiseudun opiskelijakuntien välillä, on myös ohjelman työstössä näkynyt ratkaisukeskeisyys, hyvä yhteishenki ja yhteinen halu tehdä parempaa opiskelijalle. Hyvät keskusteluyhteydet toistemme kanssa ovat taanneet sen että asiakysymyksistä on voinut väantää ja näin saada kaikkia palveleva lopputulos. Toivottavasti se näkyy myös lopputuloksessa. Pääkaupunkiseudun opiskelijakunnat rohkaisevat myös esittämään kysymyksiä ja kyseenalaistamaan, sillä niin voimme päästä aluettamme kehittävään ja hyvään dialogiin sekä uusiin parempiin ratkaisuihin.

Hyviä lukuhetkiä!

Maria Jokinen
Pääkaupunkiseudun opiskelijakuntien kaupunkipoliittisen ohjelman työryhmän puheenjohtaja

Pääkaupunkiseudun opiskelijakuntien kaupunkipoliittinen ohjelma

Johdanto

Pääkaupunkiseutuun kuuluu neljä kaupunkia: Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen. Ne muodostavat yhdessä noin 1,2 miljoonan asukkaan kasvukeskuksen (1). Tästä miljoonan asukkaan kokonaisuudesta korkeakouluopiskelijoita on noin 100 000 (2). Suhteutettuna pääkaupunkiseudun väkilukuun korkeakouluopiskelijoita on noin 10 prosenttia väestöstä. Tämän lisäksi alueella elää noin 61 000 toisen asteen opiskelijaa (3). Pääkaupunkiseudun kunnilla on jätehuolto ja joukkoliikennettä koskeva lakisääteinen yhteistyövelvollisuus (4). Lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi maankäytön, asumisen ja liikenteen suhteen MAL2016 sopimuksen myötä (5).

Arcada studerandekår - ASK, Haaga-Helian opiskelijakunta Helga, Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta HUMAKO, Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta, Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelijakunta METKA ja Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta (O'Diako) ovat pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden lakisääteisiä edunvalvoja.

Opiskelijakuntien tarkoituksena on toimia jäsentensä yhdyssiteenä korkeakouluun. Tämän lisäksi opiskelijakunnat edistävät opiskelijoiden yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä, sekä opintojen laatuun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiä. Opiskelijakunnan toiminta perustuu ammattikorkeakoululain (932/2014) 41 §:ään.

Pääkaupunkiseudun opiskelijakunnat ovat sitoutuneet tässä poliittisessa ohjelmassa mainittuihin kokonaisuuksiin ja niiden kehittämiseen. Tämä pääkaupunkiseudun opiskelijakuntien kaupunkipoliittinen ohjelma on astunut voimaan pääkaupunkiseudun opiskelijakuntien päätöksellä 30.11.2017. Ohjelmaa päivitetään tarvittaessa.

Kaupunkipoliittinen ohjelma

Tämä poliittinen ohjelma on jaettu kolmeen opiskelijoiden kannalta oleelliseen vaikuttamisen alueeseen:

- Asuminen ja kaavoitus
- Palvelut
- Liikenne

Nämä vaikuttamisen alueet kattavat opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemisen kannalta oleellimmat kaupungin kehittämisen kohteet.

Kaikilla opiskelijoilla ja kaupungin asukkailla on mahdollisuus osallistua mahdollisimman helposti kaupungin kehittämiseen. Keskustelu kaupungin ja päättäjien kanssa on avointa. Keskusteluun kaupungin suunnittelusta osallistetaan mahdollisimman monia kaupungin eri väestöryhmiä.

Asuminen ja kaavoitus

Opiskelijat ovat monipuolinen ryhmä, jolla on erilaisia tarpeita asumiseen. Opiskelijat edustavat monenlaisia väestöryhmiä, siksi opiskelija-asuntojen rakentamisessa on tarve esimerkiksi huomioida esteettömyyden rooli sekä perheellisten opiskelijoiden erilaiset asumistarpeet.

Opiskelija-asumisen rakentamisessa huomioidaan asumisen muuttuvat trendit ja opiskelijoiden vaihtelevat sekä monipuoliset asuntotarpeet. Soluasumisen sijaan panostetaan yksiöiden ja kaveriasumiseen soveltuvien asuntojen rakentamiseen.

Pääkaupunkiseudulla opiskelevalla on oikeus kohtuuhintaiseen opiskelija-asumiseen oman kampuksensa läheisyydessä ja hyvien kulkuyhteyksien varrella. Opiskelijakeskittymien sijaan opiskelija-asunnot sijaitsevat monipuolisilla asuinalueilla hyvien palveluiden läheisyydessä. Segregaation ehkäisy huomioidaan uusien asuinalueiden ja täydennysrakentamisen kaavoituksessa.

Kaupunkiympäristö on siisti ja sen viihtyvyyteen panostetaan. Kaupunkikulttuurin kehittämisessä kiinnitetään huomiota yhteisöllisyyteen esimerkiksi parantamalla edellytyksiä järjestää tapahtumia asuinalueilla. Viheralueiden kustannuksella ei rakenneta ja alueiden suunnittelussa huomioidaan uudenlaiset ratkaisut, kuten kattopuutarhat.

Tavoitteet

- Asuminen

- Opiskelija-asuminen on kohtuuhintaista.
- Uusien opiskelija-asuntojen tuotantomäärää kasvatetaan ja painotus siirtyy kaveriasuntoihin ja yksiöihin. Huomioidaan erilaiset väestöryhmät, kuten perheet.
- Kaikessa asumisessa tulee olla mahdollista kirjoittaa erillinen vuokrasopimus.
- Esteettömyys on läpileikkaava arvo rakentamisessa.
- Tilapäistä asumista kehitetään ja varmistetaan, ettei tilapäisasumisesta tule normi.

- Kaavoitus

- Kaavoitetaan opiskelija-asuntoja kampusten ja hyvien kulkuyhteyksien läheisyyteen.
- Segregaatiota ehkäistään kaavoitus- ja rakentamisvaiheessa rakentamalla monipuolisia asuinalueita monikulttuurisuus ja erilaiset väestöryhmät huomioiden.
- Viheralueita säilytetään, niitä kehitetään ja luodaan uusia esim. kattopuutarhat ja kaupunkiviljelmät.
- Kaupunki antaa markkinoiden määrittellä parkkipaikkatarpeen asuntorakentamisessa.

Palvelut

Pääkaupunkiseudun kuntien palvelut ja dokumentit ovat tarjolla digitaalisesti ja saumattomasti molemmilla kotimaisilla kielillä sekä englanniksi. Opiskelijat saavat asuin- ja opiskelupaikastaan huolimatta ennaltaehkäisevää ja monipuolista terveydenhuoltoa. Varhaiskasvatus on laadukasta, maksutonta ja joustavaa. Kehitetään palveluiden saatavuutta ja tarjontaa myös ruotsin ja englannin kielellä.

Kunnat tarjoavat monipuolisesti maksuttomia harrastus- ja vapaa-ajan mahdollisuuksia. Kaupungit suhtautuvat yleisötapahtumien ja muun oma-aloitteisen toiminnan järjestämiseen myönteisesti ja kannustavasti.

Tavoitteet

- Digitalisaatio
 - Pääkaupunkiseudulla on käytettävissä langaton ja maksuton internet-yhteys.
 - Kaupungin palvelut ovat saavutettavissa yleisimmillä internet-yhteydellä varustetuilla älylaitteilla.
 - Pääkaupunkiseudulla on käytössä mobiilisovellus, johon integroidaan kaikki kaupungin sähköiset palvelut. Kaupungin palvelut kommunikoivat keskenään saumattomasti eikä asiakkaan tarvitse luovuttaa samoja tietoja useampaan kertaan.
 - Kaupunki kannustaa asunnontarjoajia tuottamaan palvelunsa digitaalisesti. Taloyhtiön turvallisuusdokumentit tulee olla asukkaiden käytettävissä digitaalisesti.
- Terveydenhuolto ja perhepalvelut
 - Ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollon järjestää ensisijaisesti Ylioppilaiden Terveydenhoitosäätiö.
 - Terveydenhuollon palvelut ovat saatavilla sekä opiskelu- että asuinkunnassa.
 - Perusterveydenhuollon palvelujen lisäksi opiskelijoille on tarjolla hammashoito-, neuvola-, mielenterveys- ja seksuaaliterveyspalvelut.
 - Seksitautien ja raskauden ehkäisy on maksutonta alle 25-vuotiaille.
 - Jokaisella opiskelijalla on maksuton perusterveydenhuolto, lasten päivähoido ja lasten iltapäivätoimintaa lähipalveluna.
 - Varhaiskasvatus on maksutonta ja päivähoidoa tarjotaan joustavasti ympäri vuorokauden.
 - Kaikilla palveluilla on laadulliset kriteerit ja mittarit, joiden avulla varmistetaan ja kehitetään palveluiden laatua ja saatavuutta.
- Vapaa-aika ja harrastustoiminta
 - Jokaisella opiskelijalla on lähipalveluinaan vähintään maksuton liikuntapaikka, leikkipuisto, iltapäiväkerho, kirjasto tai sellaisen sisältävä palvelukeskus, sekä varattavia yksilö- ja ryhmätyöskentelytiloja.
 - Tapahtumien järjestäminen on tehty mahdollisimman helpoksi. Pieniä tapahtumia on mahdollista järjestää pelkällä tapahtumailmoituksella.
 - Jokaisella pääkaupunkiseudun asukkaalla on lähistöllään puistoja ja lenkkeilypolkuja, joiden yhteydessä on lähiliikuntapaikkoja. Kaupungin viheralueet ja urheilukentät ovat asukkaiden käytössä ilmaiseksi.
 - Kaupunkikulttuurin kehittämisessä kiinnitetään huomiota yhteisöllisyyteen esimerkiksi parantamalla edellytyksiä järjestää tapahtumia asuinalueilla.
 - Opiskelijoilla on käytössään kirjastoja tai palvelukeskuksia, joista pystyy lainaamaan tavaroita, joita ei harvan käytön vuoksi olei kannattavaa hankkia omaksi.
 - Kunnan nuorisotoimi tuottaa enemmän palveluita 18-29-vuotiaille. Palvelut räätälöidään ikäryhmien mukaan.

Liikenne

Pääkaupunkiseudulla opiskelijat sekä muut ihmiset liikkuvat julkisen liikenteen avulla helposti, vaivattomasti ja ekologisesti. Kaikille opiskelijoille myönnetään huomattava alennus julkisen liikenteen palveluista. Julkisen liikenteen verkosto on kattava ja yhdistää kampukset toisiinsa, mikä tekee liikkumisesta helppoa.

Pyörien ja yksityisautoilun yhdistämiseksi keksitään uusia tapoja, joiden avulla ne ovat luonteva osa julkista liikennettä. Pyörällä liikkuminen on sujuvaa ja turvallista koko pääkaupunkiseudulla. Julkinen liikenne painottuu raiteille. Yhteiskäyttöautot ja niiden kaltaiset palvelut ovat kaikkien saatavilla ja niille luodaan puitteet kaupunkien toimesta.

Tavoitteet

- Opiskelija-alennukset säilytetään ja laajennetaan yli 30-vuotiaille julkisen liikenteen palveluissa.
- Julkisen liikenteen suunnittelussa otetaan huomioon ekologisuus ja turvallisuus.
- Kaupungit luovat puitteet ja kannustavat yhteiskäyttöautoiluun.
- Liityntäpysäköintiin ja pyörien turvalliseen säilytykseen panostetaan ja eri kulkuvälineiden yhdistäminen on sujuvaa.
- Julkisella liikenteellä liikkuminen kaikkiin vuorokaudenaikoihin on turvallista.
- Raideverkosto ulottuu kantakaupungin ulkopuolelle tehden siitä houkuttelevampaa sekä poikittaisliikennettä parantavaa.
- Pyöräliikennettä kehitetään suunnittelemalla ja toteuttamalla turvallisia, järkeviä ja selkeästi erottuvia väyliä kulkea.

Lähteet:

- (1) <https://www.helsinginseutu.fi/hs/selkosivut-fi/kaupungit/paakaupunkiseutu/>
- (2) <http://www.worldstudentcapital.fi/fi/tutkimus/>
- (3) https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammatillinen%20koulutus%20-%20opiskelijat%20-%20maakunta.xlsb
- (4) <http://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090829>
- (5) http://www.ym.fi/fi-FI/Maankaytto_ja_rakentaminen/Maankayton_suunnittelun_ohjaus/Maankayton_liikenteen_ja_asumisen_aiesopimukset